

Centrum för konstnärligt utvecklingsarbete kring opera och teknik

Årsberättelse 2003

Centrum för konstnärligt utvecklingsarbete kring opera och teknik inrättades av rektorerna vid OH och KTH 1 juni 2002 efter beslut om att OH skulle flytta till lokaler på KTH campus hösten 2003. Syftet med initiativet var att skapa ett forum som kunde initiera och driva utbildnings- och forskningsverksamhet i gränslandet mellan opera och teknik.

Centrets styrelse har under året bestått av

Doc *Anders Askenfelt*, KTH TMH/ Musikakustik, ordf.

Prof. *Thomas Schuback*, OH

Prof. *Mark Tatlow*, OH

Prof. *Nils Enlund*, KTH NADA/ Medieteknik

Överläkare *Stellan Hertegård*, Huddinge Universitetssjukhus/ Logopedi & foniatri

Styrelsen har sammanträtt sex gånger under året. En verksamhetsplan för perioden 2003 – 2005 har upprättats (bilagd). I den identifieras tre fokusområden för centrets verksamhet; *Sångröst, Scenisk framställning och gestaltningsteknik* och *Distribuerad och medierad operaproduktion*.

Ett tvåårigt anslag för verksamheten söktes hos Riksbankens Jubileumsfond inom kategorin 'infrastrukturellt stöd', totalt 2.8 Mkr. I ansökan ingick medel för forskande personal (senior handledare och doktorand) samt basresurser för vetenskaplig och konstnärlig utvecklingsverksamhet. Tyvärr avslogs ansökan. Vid den uppvaktning hos RJ som föregick ansökan framgick att fondens ekonomi var synnerligen ansträngd. Som upplysning kan nämnas att under 2004 utlyser RJ inte några medel alls inom infrastrukturområdet.

På grund av avslaget fick centret operera med begränsade resurser under 2003. KTHs satsning i centret under de tre inledande åren är enligt planerna taget i anspråk för verksamhet vid studioscenen. Turligt nog fanns ett anslag från RJ om 100 000 kr att tillgå som OH hade tilldelats under 2002 för "Start för konstnärligt utvecklingsarbete opera-teknik forskning". Medlen användes till större delen för ett heldagssymposium "*The Educated Voice*" med fyra internationella auktoriteter inom området sångröst som talare (se bilagt program och recension).

Under symposiedagen behandlades områdena pedagogik/coaching, medicin och rösthälsa samt sångröstens fysiologi och akustik. Hela spektrat av sångfack var täckt, från rock via musical och romans till opera. En utbildad röst är inte nödvändigtvis detsamma som en operaröst. De inbjudna talarnas presentationer utsattes för en kompletterande 'opposition' av sakkunniga företrädare, innan publiken fick tillfälle att ställa frågor. Dagen avslutades med en kvällsföreläsning av två operor med OHs avgångselever som sångare.

Symposiet blev en stor succe med drygt 200 deltagare från de skandinaviska länderna, företrädesvis professionella sångare och sångpedagoger. Det kan nämnas att en så stor anslutning av professionellt röstfolk till ett symposium inte har förekommit tidigare i Sverige. Intresset motiverar en årligen återkommande temadag med fördjupningar mot olika konstnärliga och vetenskapliga aspekter av fenomenet *röst*.

Symposiedagen var viktig ur fler än en aspekt. Bortsett från det rika ämnesmässiga innehållet blev centrets existens, verksamhetsområde och ambitioner spritt till en stor skara professionella utövare, inte minst vid de nordiska musikhögskolorna, operautbildningarna och operahusen. Internationella symposier med skiftande teman bör bli ett regelbundet inslag i verksamheten.

Under hösten har planerna för projektansökningar för 2005 och framåt diskuterats fram. Projektmedel för en interaktiv operaföreläsning i samarbete med Folkoperan kommer att sökas hos Stiftelsen Framtidens kultur. Det står även klart att centret kommer att medverka i någon form vid *Stockholm Arts and Science* i september 2004.

Den publika delen av verksamheten med symposier och föreläsningar är viktig. För att motivera centrets existens i ett längre perspektiv krävs dock en reell forsknings- och utvecklingsverksamhet, antingen bedriven i helt egen regi eller som en koordination av existerande verksamhet vid KTHs institutioner och OH. För detta krävs extern finansiering. Styrelsens ansträngningar med detta arbete kommer därför att intensifieras under 2004.

För styrelsen

.....
Anders Askenfelt

Bilagor:

Verksamhetsplan 2003-2005

Program "*The Educated Voice*" 29 nov 2003

Recension ur Operavärlden